

Een fietsgroentje in Portugal

MOUNTAINBIKEN OVER DE ROTA VICENTINA

Mountainbiken tussen Lissabon en het zuidwestelijke puntje van Portugal voert langs de kust én door het binnenland. Hier vind je de rust van de dorpen, de rust van de kurkeiken, de rust van de ooievaars op hun nesten. Maar ook hoge kliffen die hellen onder de druk van de beukende golven.

Tekst: Karin Anema | Fotografie: Karin Anema en Saskia van der Kooij

Met de fiets op de ferry gaan we naar het spaghetti dunne schiereiland Tróia, dat tijdens de Salazartijd in handen van één familie was. Het huidige toerisme is relatief bescheiden, omdat Tróia alleen via een lange omweg of met de ferry bereikbaar is. Met aan de ene kant de zee en aan de andere kant de brede riviermonding, fietsen we langs hoge zandduinen, begroeid met parasoldennen, door rijstvelden met kraanvogels, en langs een curiositeitenwinkeltje met mandflessen, kurken schalen en groene bolvazen.

WIT, BLAUW, PURPERROOD

Landinwaarts, op de top van een heuvel nabij Grândola, overmachten we in een eeuwenoude herdade. We kijken uit over wijngaarden en bossen met jodiumkleurige, pas geschilde kurkeiken. De Portugese gastronomie mag er zijn. Zoals zoete aardappelen met inktvis. Zoals sopa de pedra. Ooit trok een arme priester langs de deuren. Eerst vroeg hij 'op zijn minst een

steen' om soep van te maken. Bij iedere deur kreeg hij een nieuw ingrediënt. Tot hij een rijke soep kon maken. Met al dat mountainbiken laten we het dessert niet aan ons voorbij gaan: chocolade met olijfolie, fleur de sel en rode wijn.

ROTA VICENTINA

Rota Vicentina is vernoemd naar een heilige, wiens overblijfselen in een bootje met kraaien in Sagres zijn aangespoeld. Sagres is een bescheiden pelgrimsoord waar verschillende pelgrimroutes naartoe lopen. Rota Vicentina bestaat sinds een paar jaar en loopt van Santiago de Cacém tot Sagres (220 km). De route valt samen met de GR 11 (wandelen en mountainbiken), die je desgewenst kunt combineren met *the fishermen's trail* van Porto Covo tot Sagres. Je kunt de Rota Vicentina zowel self guided doen (met gps of door de markeringen van de GR-11 te volgen) als met gids. De komende jaren wordt er een tourfietsroute ontwikkeld. Informatie: www.rotavicentina.com

Hier regeert de natuur en heerst de rust van de kurkeiken

De volgende dagen fietsen we over het platteland, waar dorpelingen ladders tegen de olijfbomen hebben gezet voor de pluk, waar zwarte varkens tussen de eiken scharrelen en waar cipresselaantjes naar dorpjes voeren. Buurvrouwen in wollen vesten en met schorten reiken nieuwsgierig hun hals. Af en toe voert de route langs de indrukwekkend hoge duinen met brede stranden en een vissersplaatsje. Zoals Porto Covo, waar de witgekalkte huizen met blauwe strepen en rode pannendaken een voorbeeld zijn van de architectuur in de Alentejo. Omdat vroeger verf duur was, verfdn alleen de rijken hun huizen helderblauw of geel met een witte band. Maar tijdens Salazar waren er vele armen, die geen geld voor verf hadden. Zij draaiden de verhoudingen om: kalkten hun huizen wit en trokken een blauwe streep. Dat werd de norm. Odeceixa, steil op een helling en met een oude graanmolen, is een ander gaaf voorbeeld.

OOIEVAARS EN SCHUIM

Vanaf Vila Nova de Milfontes hebben we een fraai uitzicht op de riviermonding, de stranden en de vissers. Iets verder haken we aan op de *fishermen's trail*. De golven beuken tegen de kliffen. Ooievaars zitten als drenkelingen op hun nesten op rotspunten, met de golven en het schuim rondom hen. De inktzwarte kliffen en woeste zee contrasteren met de vredigheid van strandjes, waar geen mens kan komen. We stappen af om in het Parque Natural do Sudoeste Alentejo e Costa Vicentina te gaan wandelen. Het park is bekend om de vele migratievogels en de flora, zegt gids Nuno, terwijl enkele Jan van Genten en albatrossen ruziënd rondvliegen. Van de vele algen wordt agar-agar gemaakt. Vissers balanceren op de verticale kliffen en voeren halsbrekende toeren uit. Om de beroemde *percebes* (eendenmossels) te plukken, binden ze zich aan de rotsen vast en waden naar de eendenmosselbedden. Weer anderen takelen half vermolmden bootjes aan een katrol naar beneden en trotseren de golven. Goed om te weten hoe de vis in restaurants op ons bord terecht komt. De kust is hier grotendeels onbebouwd omdat het een natuurpark is. Maar in Monte Clérigo

staat een groepje huisjes. Een eeuw geleden gingen de bewoners van het nabijgelegen Aljezur met ezels naar het strand om te vissen. Maar ook om zich het laatste weekend van oktober te verpozen. Na de Salazar-tijd, in de zeventiger jaren, proefden de mensen een nieuwe vrijheid en bouwden vakantie-huisjes aan hun geliefde strand. Daar wonen nog steeds een paar oudjes en vissers.

MOORSE INVLOEDEN

De Moorse invloeden van vijf eeuwen Moorse bezetting zie je terug in de typisch Moorse schoorstenen en in de gewassen die de boeren in de valleien verbouwen. Zoals zoete aardappel, olijven en johannesbroodboom. Eer liggen zelfs archeologische terreinen met moskeeën en vissersdorpjes uit de 11^e en 12^e eeuw op onze route.

De laatste dagen volgen we de GR-11. We klimmen omhoog door bossen met een fraaie mediterrane begroeiing, dalen af naar de dramatische klif Arrifana waar vissers het op een of andere manier hebben gepresteerd toch een haventje voor hun bootjes te creëren, fietsen verder naar Carrapateira, dat omringd wordt door hoge duinen. Hier vind je een lang strand met perfecte surfgolven. De rieten hutjes van vissers bovenop de klippen weerstaan zout, wind en zon. Na nog een klim worden we beloond met uitzicht over de contouren van de bergen en beneden ons de vallei, waarin een

INFORMATIE

MET DANK AAN:

Portugees Verkeerbureau, www.visitportugal.com
www.portugalbiketours.com/pt (Live Love Ride)
www.algarvebikelihoodays.com Fred van der Meer
www.birdland.pt Nuno Barro (natuurgids in Aljezur)

ACCOMMODATIES:

www.serenada.pt (nabij Grandola)
www.herdadedamatinha.com (nabij Cercal)
www.casafajara.com (Carrapateira)
www.memmohotels.com (Sagres)

enkel wit dorpje zich heeft genesteld. We steken vele keren riviertjes en beken over, rijden over singletracks die aan beide zijden omzoomd zijn door aardbeibomen en waarvan de takken zwaar naar beneden hangen van het overrijpe en eetbare fruit. Slechts één ding ontbreekt dezer dagen: busladingen toeristen. Plotseling, na Vila do Bispo, verandert het landschap. Alleen heide, rotsrosjes en vogels trotseren nog weer en wind. De open vlakte waar de wind vol overheen waait duurt tot aan Cabo do São Vicente, de meest zuidwestelijke punt van Europa. We nemen een kijkje om de hoek en zien tussen de rotsen verborgen, ontoegankelijke strandjes. Leeg. Hier regeert de natuur. •